

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 112/22

Luksemburgā, 2022. gada 22. jūnijā

Vispārējās tiesas spriedums lietā T-797/19 | *Anglo Austrian AAB* un *Belegging-Maatschappij "Far-East"* / ECB

Vispārējā tiesa apstiprina kredītiestādes licences anulēšanu bankai **AAB Bank**

Šo anulēšanu ECB citastarp pamato ar AAB Bank izdarītiem smagiem noteikumu pārkāpumiem saistībā ar cīņu pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un terorisma finansēšanu

Kopš 2010. gada *Österreichische Finanzmarktbehörde* (Austrijas Finanšu tirgus uzraudzības iestāde, turpmāk tekstā – "FMA") attiecībā uz Austrijā reģistrēto kredītiestādi *AAB Bank* ir pieņēmusi daudzus rīkojumus par piespiedu izpildi un vairākkārt ir uzlikusi tai sodus. Balstoties uz to, FMA 2019. gadā iesniedza Eiropas Centrālajai bankai (ECB) lēmuma projektu par bankai *AAB Bank* piešķirtās atļaujas veikt kredītiestādes darbību (licences) anulēšanu. Ar ECB lēmumu ¹ minētā licence tika anulēta. Tā būtībā pauda nostāju, ka, balstoties uz FMA konstatējumiem, kas izdarīti, īstenojot tās funkcijas prudenciālās uzraudzības jomā, proti, ka turpināti un atkārtoti nav ievērotas prasības attiecībā uz cīņu pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un terorisma finansēšanu, kā arī attiecībā uz *AAB Bank* iekšējo pārvaldību, šī kredītiestāde nebija spējīga pienācīgi nodrošināt savu risku pārvaldību.

Vispārējā tiesa – devītā palāta paplašinātā sastāvā – šo prasību, ar ko tiek lūgts atcelt ECB lēmumu, noraida. Vispārējā tiesa savā spriedumā pirmoreiz spriež par kredītiestādes licences anulēšanu sakarā ar smagiem tiesību aktu pārkāpumiem cīņas pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un terorisma finansēšanu jomā un sakarā ar kredītiestāžu pārvaldības noteikumu pārkāpumiem.

Vispārējās tiesas vērtējums

Vispirms Vispārējā tiesa konstatē, ka šajā lietā Direktīvā 2013/36 ² paredzētie un dalībvalsts tiesībās transponētie licences anulēšanas kritēriji, ar kuriem var pamatot licences anulēšanu, ir izpildīti.

Pirmkārt, runājot par ECB konstatējumu, ka *AAB Bank* ir atzīstama par atbildīgu ³ par smagiem to dalībvalsts tiesību normu pārkāpumiem, kuras attiecas uz cīņu pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un terorisma finansēšanu un kuras pieņemtas, pamatojoties uz Direktīvu 2005/60 ⁴, – Vispārējā tiesa nospriež, ka ECB nav pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā.

Vispirms Vispārējā tiesa norāda, ka ECB, kad tā īsteno savas funkcijas saistībā ar kredītiestādes licences anulēšanu, ir

¹ 2019. gada 14. novembra Lēmums ECB-SSM-2019-AT 8 WHD-2019 0009.

² Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Direktīvu 2013/36/ES par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenciālo uzraudzību, ar ko groza Direktīvu 2002/87/EK un atceļ Direktīvas 2006/48/EK un 2006/49/EK (OV 2013, L 176, 338. lpp.).

³ Direktīvas 2013/36 67. panta 1. punkta o) apakšpunktā minētais licences anulēšanas kritērijs.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/60/EK (2005. gada 26. oktobris) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai un teroristu finansēšanai (OV 2005, L 309, 15. lpp.).

pienākums piemērot arī dalībvalsts tiesību normas, ar kurām transponēta Direktīva 2013/36.

Šajā lietā tā norāda, ka, ņemot vērā it īpaši *FMA* lēmumus un Austrijas tiesu spriedumus, ECB uzskatīja, ka *AAB Bank* vairākus gadus bija pārkāpusi dalībvalsts tiesību normas, ar kurām transponēta Direktīva 2013/36. Proti, šī banka nebija ieviesusi atbilstīgu procedūru par risku pārvaldību, kas būtu paredzēta tam, lai novērstu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu, un bija atzīta par atbildīgu par to, ka smagi, atkārtoti vai sistemātiski ir pārkāptas dalībvalsts tiesību normas attiecībā uz cīņu pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un terorisma finansēšanu.

Vispārējā tiesa uzskata, ka, ņemot vērā to, cik svarīga ir cīņa pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un terorisma finansēšanu, kredītiestāde var tikt atzīta par atbildīgu par smagiem pārkāpumiem, balstoties uz dalībvalsts kompetentās iestādes pieņemtiem administratīviem lēmumiem, kas paši par sevi ir pietiekami, lai attaisnotu tai piešķirtās licences anulēšanu. Apstākļi, ka šie pārkāpumi ir seni vai ir tikuši novērsti, neietekmē šādas atbildības iestāšanos. Proti, nozīmīgajās dalībvalsts tiesību normās nav noteikts nekāds termiņš, kurā būtu jāņem vērā iepriekšēji lēmumi par šīs atbildības atzīšanu. Tajās nav arī paredzēts, ka smagi pārkāpumi būtu notikuši vai joprojām turpinājušies laikā, kad tika pieņemts lēmums par licences anulēšanu, it īpaši tāpēc, ka šajā lietā pārkāpumi tika konstatēti tikai dažus gadus pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas. Attiecībā uz *AAB Bank* nostāju, ka pārkāpumi esot novērsti un ka tādēļ ar tiem vairs nevarot attaisnot licences anulēšanu, Vispārējā tiesa precizē, ka šāda pieeja liktu apšaubīt mērķi – Eiropas banku sistēmas aizsardzību, jo tā dotu iespēju kredītiestādei, kas izdarījusi smagus pārkāpumus, turpināt savu darbību, kamēr vien kompetentās iestādes no jauna nepierāda, ka šī kredītiestāde ir izdarījusi jaunus pārkāpumus. Turklāt kredītiestāde, kas par atbildīgu par smagiem pārkāpumiem atzīta ar lēmumu, kas kļuvis galīgs, nevar norādīt uz šādu pārkāpumu eventuālu noilgumu.

Vispārējā tiesa noraida arī *AAB Bank* argumentus, ar kuriem tiek iebilsts pret konstatēto pārkāpumu smagumu.

Konkrētāk, šajā ziņā tā uzsver, ka pret pārkāpumu smagumu nevar iebilst administratīvajā procesā ECB, jo lēmumos, kuri pieņemti pirms *FMA* priekšlikuma par licences anulēšanu un kuri apstrīdētā lēmuma pieņemšanas dienā kļuvuši galīgi, kompetentā iestāde ir atzinusi *AAB Bank* par atbildīgu par minētajiem pārkāpumiem. Turklāt, ņemot vērā mērķi nodrošināt Eiropas banku tirgus aizsardzību, nevar pārnest ECB, ka tā uzskata, ka sistemātiski, smagi un turpināti dalībvalstu tiesību aktu par cīņu pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un terorisma finansēšanu pārkāpumi ir kvalificējami kā smagi pārkāpumi, kas attaisno licences anulēšanu.

Otrkārt, Vispārējā tiesa apstiprina ECB nostāju, ka *AAB Bank* nav ieviesusi pārvaldības instrumentus, kurus kompetentās iestādes paredzējušas atbilstoši dalībvalsts tiesību normām, ar kurām transponēta Direktīva 2013/36⁵. Šajā kontekstā tā noraida *AAB Bank* argumentus, ka apstrīdētā lēmuma pieņemšanas dienā tā nebija pārkāpusi tiesību aktus attiecībā uz pārvaldības instrumentiem. Tiesa norāda, ka tāda interpretācija, ka izbeigti vai mazināti pārkāpumi nevarētu attaisnot licences anulēšanu, neizriet nedz no Direktīvas 2013/36, nedz no šeit nozīmīgajiem dalībvalsts tiesību aktiem.

Turpinājumā Vispārējā tiesa secina, ka ECB, atteikdama apstrīdētā lēmuma izpildes apturēšanu, nav pieļāvusi kļūdu. Citastarp tā norāda, ka ECB atteikums apturēt šā lēmuma tūlītēju izpildi nav liedzis *AAB Bank* celt atcelšanas prasību un pieteikumu par pagaidu pasākumu noteikšanu. Turklāt Vispārējās tiesas priekšsēdētājs uzdeva apturēt apstrīdētā lēmuma izpildi sešas dienas pēc tā pieņemšanas – pieteikuma par pagaidu pasākumu noteikšanu izskatīšanas laikā. Tātad nebija konstatējams, ka nebūtu ievērotas tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā.

Turpinājumā Vispārējā tiesa nospriež, ka, pieņemot apstrīdēto lēmumu, tika nodrošināta *AAB Bank* tiesību uz aizstāvību ievērošana. Šajā kontekstā tā precizē, ka apstrīdētā lēmuma pieņemšanas laikā *AAB Bank* tika uzklautāta, un tas notika pareizā veidā. Proti, tai bija iespējams iesniegt savus apsvērumus par šā lēmuma projektu. Savukārt ECB nebija pienākuma informēt *AAB Bank* par *FMA* lēmuma projektu un tādējādi dot tai iespēju uz to reaģēt.

Turklāt Vispārējā tiesa konstatē, ka šajā lietā nav tā, ka ECB nebūtu rūpīgi un objektīvi konstatējusi, pārbaudījusi un novērtējusi visus licences anulēšanai nozīmīgos faktiskos apstākļus. Konkrētāk, ECB pēc sava novērtējuma ir pareizi

⁵ Direktīvas 2013/36 67. panta 1. punkta d) apakšpunktā minētais licences anulēšanas kritērijs.

atzinusi, ka tā piekrīt *FMA* konstatējumiem par to, ka *AAB Bank* ir izdarījusi pārkāpumus – tas ir apliecināts gan ar *FMA* administratīvajiem lēmumiem, gan ar dalībvalsts tiesu nolēmumiem. Pašas veiktā novērtējuma noslēgumā ECB aplūkojamus faktus ir kvalificējusi kā tādus, kas pierāda, ka *AAB Bank* ir atbildīga par dalībvalsts tiesību aktu par cīņu pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un terorisma finansēšanu smagu pārkāpumu. Nav arī tā, ka ECB būtu tikai pārņēmusi *FMA* izdarītos konstatējumus attiecībā uz to, ka *AAB Bank* nav ieviesusi nepieciešamos pārvaldības instrumentus. Gluži pretēji – ECB ir balstījies uz pašas veikto novērtējumu par to, vai tiek ievērotas šajā ziņā nozīmīgās dalībvalsts tiesību normas.

Visbeidzot, Vispārējā tiesa noraida *AAB Bank* izvirzīto pamatu par to, ka ar apstrīdēto lēmumu būtu iznīcināta šīs bankas akcionāra turēto tās akciju saimnieciskā vērtība un būtu skarta šā akcionāra tiesību uz īpašumu būtība. Proti, tā kā *AAB Bank* nav šādu tiesību uz īpašumu, savas atcelšanas prasības pamatojumā tā nevar uz tām atsaukties.

ATGĀDINĀJUMS. Atcelšanas prasības ir vērstas uz to, lai atceltu Savienības iestāžu tiesību aktus, kas ir pretrunā Savienības tiesībām. Noteiktos apstākļos dalībvalstis, Eiropas iestādes un privātpersonas var celt atcelšanas prasību Tiesā vai Vispārējā tiesā. Ja prasība ir pamatota, tiesību akts tiek atcelts. Attiecīgajai iestādei ir jānovērš iespējamās nepilnības tiesiskajā regulējumā, kas radušās sakarā ar tiesību akta atcelšanu.

ATGĀDINĀJUMS. Apelācijas sūdzību, kas attiecas tikai uz tiesību jautājumiem, par Vispārējās tiesas nolēmumu var iesniegt Tiesā divu mēnešu un desmit dienu laikā no nolēmuma paziņošanas brīža.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Vispārējai tiesai nav saistošs.

[Pilns sprieduma teksts](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Marta Ošleja ☎ (+352) 4303 6005.

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106.

Palieciet ar mums!

